

LA MOER TOEZJOER

Een vervelende situatie: de ene helft van een klas heeft drie uur Nederlands per week, de andere helft vijf. Zo iets bestaat. Wat doe je dan? Ik probeer meestal een reeks lessen rond een zelfde thema te houden, met daarbinnen nogal wat variatie.

Zo had ik dit jaar met tien zeer middelmatig begaafde jongens van een 4e Economische elke maandagmorgen het eerste en tweede uur te "vullen". We hadden ons al verdiept in strips, reclame, spreekwoorden en dit keer besliste het gezelschap grinnikend zich nu eens bezig te zullen houden met de liefde. ("Meneer, mogen we oefenmateriaal meebrengen?" Hahaha!)

Jongens van 14 en 15 zijn echte gluurders. De meesten hebben helemaal geen meisje, maar ze praten er dolgraag over. Een goede reden dus om er in de klas mee bezig te zijn.

Wij beginnen met allemaal volgende maandag materiaal mee te brengen: alle teksten over liefde die we vinden. Vandaag heb ik al een gedichtje van een zekere Herman Gorter: "Zie je, ik hou van je...". De week daarna hebben ze een hele collectie bij! Wij bekijken het een beetje, maken voornemens om dat volgende weken systematisch aan te pakken. Ondertussen gaan we aan "woordenschat" doen.

"Ik hou van jou" is hetzelfde als "ik heb je lief", "ik bemin je", "ik heb je graag" en "ik zie je graag". Maar toch is het niet hetzelfde en wat is het verschil? "Mijn broer was op stap met zijn meisje". Wat kunnen we nog zeggen i.p.v. "zijn meisje"? (zijn mokke, zien lief, zijn teerbeminde, zijn **schat**, zijn liefje, zijn liefste, zijn griet, zijn verloofde, zijn moeke...) "Mijnheer, mijn neef woont in Etterbeek en die spreekt van zijne sjoe!") Allemaal hetzelfde! Wat is het verschil?

Een vrijer is wat anders dan een minnaar. Een minnares is niet het vrouwelijk van minnaar, dat is maitresse! Maitre bestaat niet. Vrijen betekent oorspronkelijk liefhebben. Nu is het synoniem met liefkozen, minnekozen. Het woord koosnaam kennen ze niet. Heeft vrijen iets te maken met vrijdag? Ja, vrijdag komt van Freya de Germaanse Venus, die van vendredi!

Wie een lief heeft is geen liefhebber, ook geen amateur. Ik vermeld het woord "amant", maar Couperus hebben ze niet gelezen. Beminnen komt van het ouderwetse min(ne) dat "liefde" betekent, maar oorspronkelijk "aandenken". Be- is een prefix, be-minnen is je liefde tot iemand richten (zoals in be-schilderen). Verliefd heeft ook een prefix, dat hier betekent "weg, kwijt", zoals in verliezen (to loose), verjagen, verkopen, verpassen. Verloofd heeft hetzelfde prefix, het komt van beloofd. We hebben het over de vraag wat "verloving" nu nog inhoudt in onze tijd en we overtuigen Luk ervan dat zijn woord "verlovingscursus" niet kan bestaan.

De ideeën blijven opborrelen en we hebben het over trouwen en huwen, huwelijk en "trouwelijk", als de bel gaat. Nu al ? 't Is veel te kort !

Om dit gesprek te kunnen houden, had ik veel voorbereiding nodig. Ik inspireerde me op enkele woordenboeken, waaronder niet te vergeten Het Juiste Woord en het Etymologisch Woordenboek van de Vries. Daarnaast was er ons handboek voor de betekenis van prefixen en suffixen.

De volgende week heeft Patrick een schortje bij waarop staat: "LIEFDE IS haar helpen bij de afwas." Het blijkt dat we met z'n allen ongeveer twintig "bepalingen" uit de "Liefde is..."-reeks bijeenkrijgen. Eerst vinden ze het diepzinnig, maar dan komt de kritiek. Ze zien de rolpatronen (zij doet de vaat en hij studeert), de commercialisatie. Wij vergelijken deze bepalingen met die uit het wiskundeboek en constateren een totaal verschillende structuur. Tenslotte schrijven ze zelf poëtische bepalingen over muziek, geluk, dansen, hardlopen en ik lees voor van "Zwemmen is losbandig slapen in spartelend water..." van Johan Anthierens, nee, van die andere... Paul Snoek !

Bart en Ludo hebben samen een hummer van Story meegebracht (ze doen nl. alles samen). We hebben het even over de vraag of Story nu echt alles vertelt en gaan dan naar de lezersrubriek. Er is een brief van een meisje van veertien die smoorverliefd is op een jongen, maar die, en hoewel, en juist daarom, maar toch... Eerst moeten ze er hard om lachen, maar dan komen ze tot het belsuit dat Story het verdriet van dat Schaap exploiteert. Wij schrijven allemaal een antwoord voor dat schaap en vergelijken met dat van Story. Dan proberen we zelf een parodie op dat soort brieven te schrijven, maar dat wordt een zottekesspel en ik ben blij dat de bel gaat.

Er is nog van alles: we hebben het over de liefde in de reclame ("jamaar zeg, zo'n slechte adem, daar ben ik toch ook niet voor !"), we ontleden "Twintig" van Carmiggelt, verwerpen Paul Severs en kiezen Kris de Bruyne en dan zijn we het beu en beslissen na de krokusvakantie wat anders te gaan doen. Het probleem is voor hen voorlopig afgewerkt. Het verschijnsel heeft een deel van zijn geheimzinnigheid verloren, want het blijkt dat hun klasgenoten er ook allemaal mee bezig zijn en de Roger vindt het blijkbaar ook normaal. Terzake dus. Brommers bv.

R.R.

drie